

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 26/10/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 234: Chân thật học Phật thì thường vui

Hòa Thượng khẳng định người chân thật học Phật thì sẽ thường vui, không có chuyện học Phật rồi mặt khổ mày trau. Người học Phật như vậy sẽ khiến người khác sợ hãi, vậy chúng ta học như thế thì có nên học không? Có lần tôi đang niệm Phật, tôi cố tình ngói chấp tay, trang nghiêm nhằm biểu pháp cho người trong nhà. Lúc này, con gái tôi đưa cháu đến gần như thể muốn tôi trông cháu một chút, tôi khẽ gật đầu đồng ý. Nếu tôi tỏ vẻ ra là mình đang niệm Phật, đừng có quấy rầy thì sẽ tạo nên sự biệt lập. Thực ra con cháu trong nhà chưa hiểu gì về Phật pháp, việc làm của chúng ta không khéo sẽ khiến con và cháu có cảm giác không gần gũi.

Nhiều người sẽ cho rằng tôi làm như thế là tình chấp! Tuy nhiên, phải phân định cho rõ ràng về việc này. Nếu là biểu pháp thì tốt, còn nếu là tình chấp thì nguy hiểm. Ngay thời điểm đó, tôi đã quán chiếu và nhận định thấy rằng trạng thái tâm của tôi đang là biểu pháp, không phải tình chấp. Nếu chúng ta “*Bình dị cận nhân*” tức là gần gũi dễ gần thì sẽ không tạo phản cảm cho người nhìn. Một khi họ phản cảm với chúng ta thì họ sẽ phản cảm với tất cả những người học Phật.

Hòa Thượng nói: “***Các vị phải cố gắng chăm chỉ chân thật mà học Phật. Nếu không học tốt Phật pháp thì ta có lỗi với Phật. Chẳng những có lỗi với Phật không thôi mà chúng ta còn đang phá đi hình tượng của Phật pháp. Vì sao vậy? Vì bạn sẽ hù dọa người khác rằng: “Học Phật như vậy đấy! Những người học Phật có kết quả như vậy đấy. Hãy đến mà học Phật đi, rồi sẽ giống như vậy đấy!”*** Vậy thì cũng đồng như là phá hoại hay sao? Vậy thì tội lỗi này có vô lượng vô biên không? Chắc chắn là tội lỗi sẽ vô lượng vô biên!”

Chúng ta học Phật pháp không tốt chính là có lỗi với Phật, thông tin này thật sự gây chấn động cho chúng ta. Cũng vậy, chúng ta học tập với Hòa Thượng Tịnh Không, cả đời Ngài hy sinh phụng hiến. Cuộc đời của Ngài là một giáo trình sống về thân giáo, khẩu giáo viên mãn. Nếu chúng ta làm không tốt, chúng ta chân thật có lỗi với Hòa Thượng. Có những thứ mọi người nghĩ rằng phải có ai đó dạy thì mới biết tuy nhiên, có rất nhiều việc không ai dạy, nhưng chúng ta vẫn tự biết làm. Đúng như lời của Lục Tổ Huệ Năng nói: “*Nào ngờ tự tánh vốn sẵn đầy đủ*”, tức là ngay đến năng lực, đức tướng, tướng hảo của Phật chúng ta còn có thể có được. Phật có năng lực gì thì chúng ta có năng lực đó, hướng chỉ những năng lực còn con trong đời sống hằng ngày. Người xưa từng nói: “*Chế tâm nhất xứ, vô sự bất biện*” tức là để tâm ở một chỗ thì việc gì cũng làm tốt được.

Nếu chúng ta học Phật không tốt khiến người khác chê bai mỉa mai rằng “*Đám người kia là Phật tử đấy*” tức là chúng ta đã phá đi hình tượng của Phật pháp. Ngược lại, chúng ta học Phật rất tốt khiến người khác tán tụng là “*Ôi, những người khả kính kia là người học Phật đấy*” tức là chúng ta đang tô son thết vàng lên Phật rồi. Cho nên chúng ta đừng cho rằng mình vô can nên làm tốt cũng được hay làm không tốt cũng không sao! Học Phật mà làm không tốt hình tượng của Phật thì chính là đang phá hoại Phật pháp. Cũng vậy, chúng ta học chuẩn mực Thánh Hiền mà không làm tốt chuẩn mực thì chúng ta đang phá hoại chuẩn mực Thánh Hiền.

Hằng ngày chúng ta tạo ra hình tượng tốt là tạo ra vô lượng vô biên công đức. Nếu tạo hình tượng không tốt thì chúng ta vô tình đang dọa những người sắp học Phật. Lúc tôi nghe Hòa Thượng giảng rằng: “*Bạn muốn vãng sanh về Thế giới Tây Phương Cực Lạc thì phước báu của bạn phải bằng Phật A Di Đà*” thì tôi từng nghĩ rằng làm sao có thể đạt được như vậy? Trong Kinh A Di Đà, Phật Thích Ca Mâu Ni chỉ dạy rằng Thế giới Tây Phương Cực Lạc là chư Thượng Thiện Nhân câu hội nhất xứ và không phải thiện căn phước đức nhân duyên ít mà sinh sang nước kia.

Từ những trần trở như vậy, dần dần tôi thể hội ra rằng không khó đâu, trước nhất cần phải mở rộng tâm lượng của mình. Từ trong tâm mở rộng này sẽ có muôn ngàn cách, sẽ mở ra nhiều kỳ hoa dị thảo, dẫn dắt chúng ta tích công bồi đức. Bên cạnh đó, chúng ta cũng có thể tạo ra vô lượng vô biên công đức qua

từng hành động việc làm và trong đối nhân xử thế tiếp vật hằng ngày. Từ đó, công đức phước báu sẽ dần dần được vun bồi.

Trước khi tôi đi Hà Nội, tôi đã cắt hết rau thơm trong vườn, cắt rau thủy canh và thảo canh được hai thùng để làm quà tặng cho mọi người. Tôi đã nói với các chú rằng : *“Con xem thầy làm có giả bộ không hay là thật làm?”* Khi ra đến Hà Nội, tôi gặp Phụ huynh, gặp các con tôi đều nói vài lời. Tôi nhìn vườn rau và chỉ đạo cách làm lại cho đúng. Cốc từ vườn rau thảo canh sau thu hoạch phải được rửa sạch ngay, nếu để quá ba ngày thì cốc và cả dàn rau sẽ nhiễm khuẩn. Mọi việc làm như thế không ai dạy tôi. Mọi kế hoạch của tôi rất rõ ràng. Nếu hằng ngày chúng ta làm việc như vậy, khởi tâm như vậy thì chính là đang tích cực vun bồi phước báu.

Mỗi ngày qua đi, chúng ta có rất nhiều cơ hội để tích công bồi đức, tuy nhiên, tôi thấy có nhiều người rất rảnh, dường như không có việc gì để làm. Thậm chí có người cũng nói với tôi rằng một mặt họ muốn cho đi nhưng mặt khác trong tư duy thì họ nghĩ rằng không biết cho ai và cho cái gì. Nếu như thế làm sao chúng ta có gì để tích công bồi đức? Có thể nói, đến nay, các lò sản xuất đậu phụ của chúng ta đã mọc lên rất nhiều nơi. Điều này trước đó, được xem như là phim viễn tưởng. Thời điểm đó, tôi chỉ mới nói với mọi người là làm lò sản xuất đậu phụ để tặng cho mọi người thì mọi người đã lắp đặt ngay một lò ở Hòa Phú. Sau khi chiếc đầu tiên thành công, chúng ta liền nhân rộng đến nay là 26 chiếc lò. Đậu phụ sản xuất ra hoàn toàn chỉ biếu tặng, cung không đủ cầu. Ngay đến người giàu, có tiền cũng khó mà mua được những vật phẩm vừa ngon vừa tinh sạch. Trình độ tay nghề của người làm đậu ngày một tốt hơn.

Bản thân tôi bây giờ tâm có thừa nhưng sức không đủ, tôi giờ không khởi tâm nữa vì chỉ cần khởi tâm là có việc để làm ngay, trong khi nhiều người nghĩ mãi vẫn không ra việc để làm. Ngay đến xác đậu trong quá trình làm đậu phụ, người ta có thể cho gia súc ăn hoặc bỏ đi nhưng tôi nhớ rằng xác đậu cũng là món ăn tôi từng được ăn, với tên gọi là Khô Từ Bi. Do đó, không cần ai chỉ dạy, tôi khuyên các chú nên trộn xác đậu với bột canh và xả băm, sau đó ép thành từng viên, từng mảng mà phơi khô. Khi muốn ăn, có thể nướng hoặc rán. Như vậy, chúng ta sẽ có thêm món ăn nữa để tặng cho mọi người. Một ý niệm nhỏ như vậy cũng có thể giúp chúng ta tạo thành phước báu.

Hòa Thượng nói: ***“Việc thu hoạch trước nhất trong quá trình học Phật là pháp hỷ sung mãn tức là có được niềm vui. Niềm vui này không phải là do sự kích thích từ bên ngoài mà là từ nội tâm lưu xuất ra. Niềm vui này từ đâu mà có? Từ nơi tâm thanh tịnh sinh ra. Bạn có thể giữ được tâm thanh tịnh, bạn sẽ cảm ứng tương thông với Phật Bồ Tát. Vậy thì làm sao mà không pháp hỷ!”***

Chúng ta thường được nghe câu nói rằng: ***“Thiếu dục tri túc - Ít muốn biết đủ thì thường vui”***, cho nên khi chúng ta học Phật, chúng ta biết dừng lại mọi ham muốn, tham cầu của mình thì niềm vui sẽ dâng khởi từ trong nội tâm. Còn nếu chúng ta lúc nào cũng thấy thiếu, thấy chưa đủ thì sẽ không bao giờ thấy vui. Khi tham cầu dịu bớt, tâm ta lắng đọng thì liền được thanh tịnh. Niềm vui mà kích thích bởi năm dục sáu trần ví dụ như vui vì nhiều tiền, vì có danh vọng địa vị thì niềm vui đó chỉ là tạm bợ. Một khi những thứ tiền tài, danh vọng mất đi thì phía sau sẽ là sự đau khổ đến cùng cực. Ngược lại, tâm thanh tịnh sẽ giúp chúng ta tương thông với Phật Bồ Tát. Nhờ đó có niềm vui trong nội tâm cứ tràn đầy.

Có người không thiếu thứ gì trong đời sống nhưng mặt vẫn nhăn, mày vẫn trau, không thể nào vui được. Có người lại không có thứ gì mà người ta vẫn vui. Nhan Hồi, đệ tử của Không Lão Phu Tử là một người có đời sống mà người thế gian cho là quá khổ sở. Ngài ăn cơm bằng rá, uống nước bằng phễu. Tuy nhiên, Ngài được Không Lão Phu Tử khen rằng: ***“Nhan Hồi không muốn thay đổi niềm vui ấy!”*** Người thế gian thấy Nhan Hồi khổ sở còn họ lại tưởng mình vui, nhưng thật ra, họ không hề hay biết rằng, họ đang làm nô lệ cho những nhu cầu, dục vọng của chính mình.

Có một ông cụ, con cái giàu sang nhưng ngày ngày đi đó đi đây khắp nơi, khi đói thì xin ăn. Khi ông thấy người ta ăn thừa thì ông lấy phần thừa đó cho vào bát mình, còn lại thời gian của mình, ông đi giao du sơn thủy. Mọi người không nỡ lòng nhìn ông như thế liền mắng những người con rằng: ***“Các anh giàu sang mà các anh để cha ở ngoài đường như một kẻ ăn mày!”*** Những người con chịu không nổi, thuê người đi rước ông về. Các con cho ông ở biệt thự, khi đi lại thì có xe sang đưa rước. Ở một thời gian thì ông trốn mất, ông vẫn tiếp tục đời sống ngao du sơn thủy, vẫn là ăn đồ thừa khi đói và tối ngủ ở gốc cây, gầm cầu, bất kỳ nơi nào ngủ được là ngủ.

Người ta hỏi ông vì sao ông không sống cuộc sống giàu sang. Ông nói: *“Đó không phải là đời sống của con người, đời sống của con người phải là tự tại an vui, được ngao du sơn thủy như thế này này. Còn được nhốt ở trong những bức tường sơn màu thì không vui!”* Chúng ta nghĩ rằng ở nhà sang, đi xe sang mới là vui nhưng để duy trì một ngôi nhà sang trọng, một chiếc xe sang trọng đó thì một tháng phải chi một con số rất lớn.

Hòa Thượng nói: *“Người chân thật học Phật thân tâm tự tại, an vui không gì bằng, thế nhưng, có rất nhiều người học Phật mặt mày lại rất khổ sở, mặt thì nhăn, mày thì trau. Học Phật như vậy thì làm gì có được pháp hỷ, làm gì có được lợi ích! Cũng giống như chúng ta có bệnh, mà thuốc chúng ta uống lại không có tác dụng. Từ chỗ này, chúng ta phải phản tỉnh, phải cố gắng mà kiểm điểm, phải chăm chỉ thật học. Người chân thật học Phật là người chân thật an vui tự tại.”*

Chúng sanh có bệnh sử dụng thuốc Phật pháp nhưng có thuốc mà thuốc vô hiệu, bệnh vẫn cứ bệnh. Bệnh của chúng sanh là ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi, ngày ngày chìm đắm trong năm dục sáu trần, tham sân si ngạo mạn. Chúng ta học Phật rồi mà những căn bệnh này vẫn còn y nguyên nên khổ đau buồn phiền vẫn không hề thay đổi.

Hòa Thượng nói: *“Học Phật là sự hưởng thụ cao nhất của đời người, nhất là chúng ta tu hành pháp môn niệm Phật, có thể chân thật đạt đến niềm vui tràn đầy. Ngày nay tôi chân thật là chứng thực niềm vui của tôi, tôi có được niềm vui rất viên mãn tràn đầy, cho nên tôi đem pháp môn này giới thiệu cho mọi người. Nhất là tôi muốn dẫn dắt mọi người để mọi người tự thưởng thức nó để từ đó có được niềm vui chân thật này. Khi tôi ở nước ngoài, có rất nhiều người tìm đến tôi và nói với tôi rằng “Con thấy Hòa Thượng hằng ngày lúc nào cũng tự tại an vui, mọi cử chỉ đều rất tự tại cho nên con muốn đến học để có được sự tự tại như Hòa Thượng”. Các vị biết niềm vui tự tại này có được từ đâu không? Là từ nơi niệm Phật! Tôi dạy mọi người cứ niệm như vậy thì sẽ rất nhanh có được niềm vui này thôi.”*

Hòa Thượng hằng ngày niệm Phật chứ không niệm chúng sanh nên tự tại an vui. Ngài không niệm ảo danh ảo vọng, không niệm danh vọng lợi dưỡng, không niệm năm dục sáu trần, không niệm tham sân si mạn. Còn chúng ta ngày ngày

niệm tiền, niệm danh, niệm lợi, niệm ăn, niệm ngủ. Bản thân tôi hiện nay, ăn và ngủ không làm khó được tôi. Trước đây tôi dậy lúc 3 giờ 30, bây giờ tôi đã dậy lúc 3 giờ 5 phút, thời gian tới có lẽ tôi sẽ dậy lúc 3 giờ. Buổi tối tôi đi ngủ sớm và ăn uống thì rất đơn giản. Tiền tài danh vọng đối với tôi cũng đã nhẹ lắm rồi! Sắc đối với tôi cũng đã nhẹ hơn nữa. Tuy nhiên, tôi vẫn còn thấy ý niệm phân biệt.

Cho nên chúng ta phải hiểu ý nghĩa lời chỉ dạy của Hòa Thượng, Ngài hằng ngày niệm Phật nên an vui còn chúng ta niệm chúng sanh, niệm ảo danh ảo vọng, niệm năm dục sáu trần, niệm tham sân si mạn, nên chẳng có niềm vui. Ngài đương nhiên niệm một câu A Di Đà Phật, đây là tột cùng của thiện, tuy nhiên, Hòa Thượng không chỉ niệm A Di Đà Phật mà Ngài niệm tất cả những việc lợi ích chúng sanh. Ngài chỉ khởi ý muốn xây dựng trung tâm Đệ Tử Quy, xây dựng 100 trường tiểu học, hay in 1000 bộ Đại Tạng Kinh để tặng các trường Đại học trên toàn thế giới, hay in 1000 bộ Tứ Khố Toàn Thư thì ngay lập tức có người thực hành ngay tất cả những việc này. Ngày có phước báu như vậy. Hòa Thượng từng dạy rằng Phật hiệu có thể gián đoạn nhưng Phật tâm thì không thể gián đoạn. Tâm Phật là tâm gì? Tâm nghĩ đến chúng sanh. Mọi việc làm để lợi ích chúng sanh, tâm đó không để cho gián đoạn.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta muốn khuyên người học Phật thì phải làm ra được hình tượng của người chân thật học Phật, chân thật có được an vui. Người ta nhìn thấy chúng ta mà nói rằng: “Người học Phật được hạnh phúc như vậy đó, được an vui như vậy đó!” Như vậy, trước tiên, chúng ta đã làm cho mọi người có một ấn tượng sâu sắc. Từ hình tượng này, chúng ta đã phổ độ chúng sanh rồi. Hình tượng của chúng ta, chúng ta có thể phổ biến tiếp độ chúng sanh.”*** Người học Phật chân chính thân tâm luôn tự tại, an vui. Sự an vui này như mạch nước từ lòng đất cứ thế phun trào. An vui phải từ nội tâm lưu xuất ra, an vui do sự cố gắng làm ra vẻ thì không làm cảm động mọi người.

Bài học hôm nay Hòa Thượng khẳng định người chân thật học Phật thì thường vui. Người ta hỏi Hòa Thượng vì sao Ngài tự tại như vậy? Ngài trả lời: ***“Tôi ngày ngày niệm Phật”***. Ý Ngài muốn nói với mọi người rằng mọi người không an vui là vì ngày ngày đều niệm chúng sanh chứ không niệm Phật./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!